

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/88

KARAR NO : 1987/91

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Yunis Yıldırım

O L A Y : 27.12.1984 tarihinde, sanığın sahibi olduğu kitabevinde yapılan aramada, sıkıyönetimin komutanlığı emri uyarınca yasaklanmış yayın elde edildiği ve böylece sanığın yasak yayın bulundurmak suçunu işlediği ileri sürülerek, eylemine uyan TCK.nun 526. maddesine göre cezalandırılması istemiyle Sivas C. Savcılığınca düzenlenen 11.1.1985 günlü, 1985/65 sayılı iddianame ile sanık hakkında kamu davası açılmıştır.

Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesi; 4.12.1986 gününde, 1985/59-1986/1940 sayı ile; sanığın sabit olan suçundan dolayı mahkumiyetine karar vermiş, anılan kararın temyizi üzerine Yargıtay 2. Ceza Dairesi; 26.3.1987 gününde, 2552-2902 sayı ile, sıkıyönetim komutanlığının emirlerine aykırı olarak yasaklanmış yayın bulunduran sanığın eyleminin 1402 sayılı Kanunun 16. maddesine uyduğu, bu vasfı ile davanın rüyet ve intacının mahkemenin görevini aştığı nazara alınarak ve sözü edilen Kanunun 23. maddesi hükmü de gözönünde bulundurularak, görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, duruşmaya devamla hüküm tesisini bozmayı gerektirdiğinden temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesi; 1.5.1987 gününde, 1987/477-439 sayı ile; bozmaya uyarak davada mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş anılan karar temyiz edilmemek suretiyle 18.6.1987 tarihinde kesinleşmiştir.

Erzincan 1 Nolu Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi; 10.7.1987 gününde, 1987/53-36 sayı ile; 1402 sayılı Kanunun 23/1. maddesine göre davada mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş, bu karar da temyiz edilmemek suretiyle 10.9.1987 tarihinde kesinleşmiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya Erzincan Sıkıyönetim Askerî Savcılığının 11.9.1987 günlü, 1987/22 sayılı yazısı einde Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

.../....

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda; Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları, Casim Yılmaz, Dr. Önder Ayhan, Ersin Eserol ve Duran Dinçer'in katılmaları ile yaptığı, 19.10.1987 günlü toplantıda geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Faik Yıldız'ın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 27.12.1984 gününde Sivas İlinde işlenmiş, bu ilde işlenen suçlar yönünden görevli ve yetkili Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin kurulu bulunduğu Erzincan ilinde sıkıyönetim 19.7.1985 tarihinde kaldırılmış olmakla, görev sorununun^{ün} çözümü için 1402 sayılı Kanunun 23. maddesinin gözönünde bulundurulması gerekir.

Anılan maddede; sıkıyönetimin kaldırılması durumunda sıkıyönetim askerî mahkemelerinde görülmekte bulunan davaların sonuçlandırılincaya kadar bu mahkemelerin görev ve yetkilerinin devam edeceği, kamu davası açılmamış dosyalar ile duruşmanın tatiline karar verilmiş davaların, görevli ve yetkili merciiilere intikal ettirileceği hükme bağlanmıştır.

Anılan maddede açıklandığı üzere, sıkıyönetimin kalkmasından sonra sıkıyönetim askerî mahkemelerine yeni bir kamu davası açılması veya adli yargı yerlerinin görevsizlik kararı ile dahi olsa bu mahkemelere intikal eden davaların anılan mahkemelerde görülebilmesi kanunen mümkün değildir.

Olayda Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesinde verilen görevsizlik kararı 18.6.1987 tarihinde kesinleştiğine, Sivas ilinde, sıkıyönetim 19.3.1985 tarihinde, Sivas ilinde işlenen suçlar yönünden görevli ve yetkili Erzincan Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'nin kurulu bulunduğu Erzincan ilinde de 19.7.1985 tarihinde son bulduğuna ve bu tarihten sonra bu ilde kurulu ve Sivas ilinde işlenen suçlar yönünden görevli ve yetkili sıkıyönetim askerî mahkemesine kamu davası açılmıyacağına göre davanın sıkıyönetim askerî mahkemesinde görülmesine olanak bulunmamaktadır.

Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesi'nin süregelen içtihatları da bu yoldadır.

Bu nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 4.12.1986 günlü, 1985/59-1986/1940 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

..../.....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Sivas 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin 1.5.1987 günlü, 1987/477-439 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selahattin Metin

Üye
Mebrure Gözdemir

Üye
Adnan Hamzaoğulları

Üye
Casim Yılmaz

Üye
Dr. Önder Ayhan

Üye
Ersin Eserol

Üye
Muran Dincer